

به نام خدا

عنوان سند	شیوه نامه آموزش های ترکیبی و الکترونیکی دانشگاه مازندران
تاریخ تهیه و تصویب	تابستان ۱۴۰۰
تهیه کننده	کارگروه آموزش های الکترونیکی پس از کرونا
تایید کننده	مرکز آموزش های آزاد و الکترونیکی
تصویب کننده	شورای آموزش دانشگاه
مرجع نگهداری	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
تاریخ اجرا	نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

این شیوه نامه در ۲ بند و ۴ ماده در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۲۳ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه مازندران رسیده و از تاریخ ۱۴۰۰/۷/۱، پس از حضوری شدن کامل دروس دانشگاه لازم الاجرا می باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۱.....	اهداف، تعاریف، ضوابط و فرایند آموزش الکترونیکی
۱.....	ماده (۱) هدف:
۱.....	ماده (۲) تعاریف:
۲.....	ماده (۳) ضوابط آموزشی:
۳.....	ماده (۴) فرایند یاددهی و یادگیری:

مقدمه

شیوه نامه آموزش های ترکیبی و الکترونیکی دانشگاه مازندران با هدف گسترش شیوه آموزشی ترکیبی - الکترونیکی و تعیین ضوابط و مقررات اینگونه از آموزش با حضوری شدن دانشگاه ها (پسا کرونا) تدوین شده است. در تدوین این شیوه نامه، مقررات نظام نامه آموزش الکترونیکی (۱۴۰۰-۱۴۰۳) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مصوب شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی و ابلاغی به دانشگاه در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ مبنی بر گسترش شیوه آموزشی الکترونیکی و ترکیبی پس از حضوری شدن آموزش و بهره گیری از ظرفیت اینترنت و فناوری های نوین ارتباطی، مد نظر بوده است. دانشگاه مازندران با داشتن زیرساخت های لازم، آموزش های ترکیبی و تمام الکترونیکی را برای ۳۰ درصد از کل دروس دانشگاه ارائه می دهد. شایان ذکر است به غیر از ضوابطی که به صراحت در این شیوه نامه ذکر شده اند، سایر قوانین و مقررات، عینا مشابه آموزش حضوری دانشگاه خواهند بود.

اهداف، تعاریف، ضوابط و فرایند آموزش الکترونیکی

ماده (۱) هدف:

هدف از تدوین این شیوه نامه، انتظام بخشی، هدایت و ساماندهی، ایجاد و حفظ وحدت رویه در فعالیت های آموزش غیر حضوری در کنار آموزش های حضوری در مجموعه های دانشگاه و اجرای هماهنگ برنامه های آموزشی حضوری و غیرحضوری است.

ماده (۲) تعاریف:

در این بخش به ارائه تعاریف مهم این شیوه نامه پرداخته می شود.

- ✓ آموزش ترکیبی: آموزش ترکیبی یا تلفیقی، آموزشی است که شامل تلفیقی از آموزش حضوری و آموزش الکترونیکی است.
- ✓ آموزش تمام الکترونیکی: آموزش است که ارائه محتوای کل جلسات درس به صورت کامل در بستر الکترونیک انجام شود.
- ✓ جلسات جبرانی: جلساتی که بدلیل وقفه آموزشی و به قصد جبران جلسات حضوری برگزار نشده اجرا می شوند.

- ✓ جلسات رفع اشکال یا حل تمرین: جلساتی که با هدف ترمیم و یا بهبودی آموزش دانشجویان برگزار و در زمره جلسات رسمی دانشگاه محسوب نمی شوند.
- ✓ طرح درس ترکیبی: طرح درسی که استاد درس بر اساس شرایط آموزش ترکیبی تدوین می کند و حاوی سرفصل، شرایط یاددهی و یادگیری، میزان و ساعات آموزش حضوری، الکترونیکی و نحوه ارزشیابی است.
- ✓ سنجش و ارزشیابی: سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی یادگیرنده توسط یاددهنده می تواند مشتمل بر ارزیابی های تکوینی (مستمر) و پایانی به شکل حضوری و یا الکترونیکی باشد.

ماده ۳) ضوابط آموزشی:

در این بخش مواد و تصمیمات اصلی درباره آموزش ترکیبی و الکترونیکی ارائه شده است.

- ۱- حداکثر سی درصد دروس ارائه شده در هر نیمسال تحصیلی و برای هر استاد در هر گروه آموزشی می تواند به صورت آموزش ترکیبی برگزار گردد.
- ۲- تصمیم در خصوص انتخاب دروس با آموزش ترکیبی، بسته به ماهیت درس در اختیار گروه های آموزشی و تصویب شورای آموزشی دانشکده است.
- ۳- حداکثر هشت هفته آموزشی از کل هفته های آموزشی در دروس ترکیبی انتخاب شده می تواند به صورت الکترونیکی و در سامانه مصوب دانشگاه برگزار شود.
- ۴- برای همه دروس و در همه دانشکده ها و گروه های آموزشی، دو هفته آموزشی می تواند به صورت جلسه جبرانی در بستر سامانه آموزش الکترونیکی مصوب دانشگاه در روز یا ساعات تقویم آموزشی و یا غیر از آن در طول روز (غیر از شب) برگزار گردد. این جلسات جایگزین جلسات حضوری است که به هر دلیلی در زمان مصوب تقویم آموزشی برگزار نشده است و باید با هماهنگی با مدیر گروه، دانشجویان و مسئول تشکیل کلاس ها برگزار شود.
- ۵- برگزاری جلسات رفع اشکال یا حل تمرین در همه دروس و در همه دانشکده ها و گروه های آموزشی به صورت الکترونیکی در بستر سامانه آموزش الکترونیکی مصوب دانشگاه تا هر میزان امکان پذیر است.
- ۶- ارزشیابی پایانی در آموزش ترکیبی ضرورتاً باید به صورت حضور انجام شود.
- ۷- مدرس موظف است برای دروس دارای آموزش ترکیبی نسبت به تهیه طرح درس اقدام و جهت تایید (قبل از شروع نیم سال تحصیلی) به گروه ارائه کند.
- ۸- آموزش تمام الکترونیکی در مقطع کارشناسی و دکتری در هیچ یک از دروس مجاز نیست^۱.

^۱ - این بند با توجه به بند ۳-۴ نظام نامه وزارت عتف تعیین شده است.

۹- آموزش تمام الکترونیکی در مقطع کارشناسی ارشد با ارائه طرح توجیهی توسط استاد درس و تصویب در شورای آموزشی دانشگاه مجاز است.

۱۰- ارزشیابی پایانی در آموزش تمام الکترونیکی ضرورتاً باید به صورت حضوری انجام شود.

۱۱- در دروس تمام الکترونیکی، گروه‌ها و دانشکده‌ها می‌توانند از اساتید مطرح داخل و خارج از کشور با در نظر داشتن مقررات آموزش دانشگاه و شیوه‌نامه آموزش الکترونیکی استفاده نمایند.

۱۲- قسمت الکترونیکی دروس عمومی می‌تواند به شکل یکپارچه، متمرکز و در سطوح ملی یا بین‌المللی و با استفاده از سامانه‌های آموزش الکترونیکی ملی برگزار شود.

۱۳- آموزش دانشجویان خارجی می‌تواند به صورت تمام الکترونیکی و یا ترکیبی از طریق سامانه آموزش الکترونیکی مصوب دانشگاه و یا سامانه‌های جایگزین با تشخیص دانشگاه انجام شود. تصمیم‌گیری درباره آموزش تمام الکترونیکی و میزان آموزش ترکیبی دروس برای این دسته از دانشجویان بر عهده گروه‌های آموزشی و تصویب در شورای آموزشی دانشگاه است و مشمول سی درصد ذکر شده نمی‌باشد.

۱۴- نظارت بر حسن اجرای آموزش ترکیبی و تمام الکترونیکی، بر عهده مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه می‌باشد.

ماده ۴) فرایند یاددهی و یادگیری:

در این قسمت جهت توصیه به مدرسان در خصوص تنظیم طرح درس و فرایند مطلوب یاددهی و یادگیری الکترونیکی فعالیت‌های مهم این حوزه تشریح شده است:

محتوا:

محتوای درسی تولید شده به صورت الکترونیکی (برخط و برون خط) توسط اساتید جنبه‌های دیداری و شنیداری را شامل شود و متناسب با محتوا از جنبه‌های مختلف و امکانات گوناگون سامانه آموزش الکترونیکی مصوب دانشگاه استفاده گردد. محتواهای آموزش الکترونیکی می‌توانند به صورت انواع زیر باشند:

- محتوای صوتی: فایل صوتی
- محتوای اسلاید: فایل پاورپوینت یا فایل فلش
- فیلم آموزشی: فایل ویدیویی
- پویا نمایی

○ محتوای چندرسانه ای یا تلفیقی: ترکیبی از موارد فوق که می تواند به صورت چندرسانه ای ارائه گردد.

فعالیت های فردی و گروهی:

تنظیم فعالیت های همزمان و ناهمزمان که امکان تعامل یاددهنده و یادگیرنده را در ارتباط با سرفصل های درسی، مباحث درسی، رفع اشکالات احتمالی و ارزیابی شفاهی فراهم سازد. فعالیت های فردی و گروهی یادگیرندگان بخش مهمی از فرایند یاددهی و یادگیری الکترونیکی را تشکیل می دهد.

ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر از دانشجویان به شیوه الکترونیکی با ارائه تکالیف، پروژه، تمرین و ... در طول سال تحصیلی انجام شود. مدرسان بایستی ضمن ارزیابی های مستمر، سوابق ارزشیابی درس را حفظ کنند؛ به نحوی که در صورت لزوم، قابلیت مراجعه و بررسی مجدد را داشته باشد.

پایان